

Szerkesztői szál
Főtér 4-ik száma, hová a lap szellemi részét illet

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélységi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Vogler (Wallfachs-
gasse 10.) Bud. Mooss Publicitische Bureau Budapestben:
Haasensteint és Vogler hirdetés köv. irodája. Goldberger
A. V. hirdetések felvételei irod Budapest/en Szervitátor 5. sz.

Nyilattéri cakkok
gármond sor után 25 kr. fisetendő.

Egymást gyűnsítés által kisebbitünk, avagy keserítünk épen nincs miért — s a tettek azok, a melyek mindnyájunk fölött ítéltelet mondanak, mert meg vagyunk irva: gyűlöleteikről ismeritek meg őket. Épen ezért megelégedéssel regisztráljuk ő excja hivatkozását a következményekre s elvárjuk az intézkedést, hogy minden elkövetett adott szavak beváltására s a Felségtől vett intés fogadtatására. A mármarosiak e tekintetben kifejezték a helyes utat s miután ő excja sorából is azt a vallomást olvassuk ki, hogy inkább ragaszkodik magyar hazafiasságához.

szégyen, hogy az országban nagyon jól ismert az egyház és vallási viszonyok körül létező hiányokat és szükségokat, s komolyan is szándékozik azokat kioltolni s a javaslatokat ezt irányban megtenni. Mostanig nem tehetők, mert kérdi: vajjon a kiegészítési kérdések 3 évi vitatása alatt opportunus lesz volna-e ezekkel a kérdésekkel foglalkozni? — Anyanyit meg kell jegyeznie Irányi felszólalására, hogy minden vallási és egyházi viszonyokat reedező törvény megalkotásánál nekünk előbb az ország politikai s társadalmi állapotára is reflektálni kell. Azt az állapotot pl. kívánatosnak még Irányi sem fogja tartani, a mely Amerikában létezik, hogy minden külföldi kalandor prédikálhassa az utca-utczágleteken egy új vallás dogmáit. Vajjon ily viszonyok a magyar társadalomnak, mely annyi nemzetiségekre van szakadva, a mely annyi centri-ugaliss erővel bír, megőrsődéséhez vezetneek-e s nem inkább nemzeti létünk veszélyeztetéséhez? Nánunk a vallásszabadság, hanem törvényben, de tény-nyegben létezik. A külföldi emberek, kik közénk jön-önek, valamennyien elismeréssel nyilatkoznak val-álási s egyházi viszonyainkról. A kormány a kellő-ldőben javaslatokat szándékozik terjesztetni a ház-ház, kéri tehát a házat, legyen addig türelemmel-lemmelőzze Irányi javaslatát. (Helyeslés jobbról.)

Aulcr miniszter csatlakozik az előtte szólottakhoz.

Orbán Balázs kárhuzatja a kormányt, hogy a vallásszabadság törvénybe iktatása helyett Boszníába rontott írtó háborút folytatni egy felekezet, a mohamedánok ellen. Pártolja Irányindítványát. — Hoffmann Pál a polgári házasságra nézve az igazságügyminisztertől vár a gyakorlati élet szükségének megfelelő javaslatot. A mozes vallásnak állásán a házassági jogban okvetlenül meg kell, s szűlő a magánjogi codificatió szövege jöttékor szívesen támogatni fog minden ily célú irányzatot. — Kiss Albert hosszabbban fejtegeti, hogy a különben is csekély népszerűvelési költéséget a miniszter közgei nem kezelik elég körültekésan, s hogy a miniszter közoktatási jelentésében sok a hiba. — Trefort miniszter nem tagadja a felhozott bajok egy részét, de kijelenti, hogy folyvást azok orvoslásán fáradozik. — Hadasz Bálint Irányinak a polgári házasságra vonatkozó javaslatát a speciális magyar fajpolitika érdekében is pártolja. Megőrja a közokt. miniszterium helytelen gazdálkodását, nevezetesen, hogy a kezelés alatti birtokok most is kőzokt. célokra

Lukács kormánybiztos bemutatván magát, a kérdésre felelt. A király azon kérdésére, hány halott van, Lukács azt felelé: huszonnégy. Kre-

A máramarosi románoknak a magyar nyelv kötelező népiskolai tanítása tárgyában ő Felsőszékhely intévett felterjesztéséből itt közöljük a főbb pontokat: „Engedje meg Felséged, hogy Máramarosmegye román népe nevében és érdekében hódolatteljes tisztelettel azon legalázatosabb kérelmünket előterjesztessük, hogy az ország hivatalos nyelvének a népiskolai kötelezett tantárgyak sorába való felvételére irányzott törvényjavaslat tárgyalás alá bocsátásához előleges királyi jóváhagyását legkegyelmesebben megadni méltóztatassék. Császári és Apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb urunk! A máramarosi nép szíve legnemesebb kegyeletével ragaszkodik vallásához és apói anyanyelvét; de a legelsőzintbéli szeretettel viselteik Magyarországot, azon közös haza iránt is, melynek egy évezredre terjedő multja nem mutat fel egyetlen korszakot sem, melyben a magyarországi román nép az ország minden lakosát egyenlően kötelező törvények által biztosított jogok élvezetéből felekezeti vagy nemzetiségi okok miatt kizárattat volna. Vallását és anyanyelvét minden megtámadás nélkül békében fenntarthatta és fejleszthette. — A máramarosi román népek igen tekintélyes része már a régi korszakban nemzeti előjogokat élvezett, s most is büszke magyar nemességére; és a mint hazánkban egyenlő kötelességet, érdem és hazaszeretet mellett sohasem

kérdések az illetőknek nemzetiiségi eredetét, mert hiszen hányszor voltak az összes nemzeteknek bálványozott vezetői nem magyarszarmazásuk? Ugy jelenleg is osztály, vallás és nemzetiiségi különbség nélkül nyitva az ut a közpályán a kitűnőbb és érdemeket szerzett jó hazafiak előtt minden hivatal elnyerésére. Egyházunk klerusa az állam költségén neveltetik egyházaink és iskoláink pedig számtalan alkalommal részesültek egy felsőged kormányának, mint a megye közönségének anyagi támogatásában és jó akaratú pártfogásában. Halátlanoknak és igazságtalanoknak kellene tehát lenniük, ha ezen multból és jelenből merített tapasztalat után is vallásunk és anyanyelvünk célzatos elnyomására irányított szándékot keresnénk az államkormányzat azou törekvésében, hogy az ország minden népioklájában, mint egyik kötelezett tantárgy az állam hivatalos nyelve is tanítassék. Nemcsak, hogy beismertjük ezen törekvés jogosultságát, sőt saját gyermekeink s nemzetiiségünk jól felfogott érdekében mi magunk is a legélelnekben óhajtuk, hogy a hivatalos magyar nyelv, mint egyik kötelezett tantárgy, a román tannyelvű iskolákban is taníttatván, a mi gyermekeinknek is alkalmuk nyíljk a felsőbb iskolák látogatására képesítő nyelvismeretet megszerezni s letenni első alapját a közpályára lépéshez szükséges azon előkészületeknek, a melyek megadandják nekik a képességet arra, hogy Felséged és a haza szolgálatában az ország többi polgáraival versenyezzenek. Ezen törekvés támogatására nemcsak közös hazánk iránti ragaszkodásunk, hanem csak polgári feladatunk átvétele, hanem azon mély meggyőződésünk is ösztönzi lelkiünket, hogy saját nemzetiiségünk jövőjét és felvirágzását ily módon fogjuk legsikeresebben biztosíthatni.

Visszaélések Romániában az egészségügy-igazolványok kiállításával. Közlekedési nehézségek.

Sómező, 1879. márcz. 14.

Lehetetlen tovább hallgatással mellőzni, azon naponta felmerülő visszaéléseket, melyek jelenben a Romániából hazánkba utazó egyénekkel szemben — elkövetettnek, azon egészségügyi-igazolványok kiállításánál, melyek által tartozik magát minden hazánkba utazó egyén igazolni, hogy pestismentes vidékről jön, mert ellenkező esetben nem bocsátatik nálunk tovább.

Folyó évi február hó 10-én kelt 6744 számú magas belügyminiszeri leirat által ugyanis elrendeltetett, hogy minden közvetlenül Romániából érkező utas, tartozik a magyar határnál magát az illetékes román fejedelmi hatóság előtt igazolni, mely szerint azon hely, honnan jön, pestismentes. — Ugyanezen évi febr. 16-án kelt 498 elnöki számú belügyminiszeri rendelet szerint, azon bizonylatok, melyek azt igazolják, hogy az illető Moldva Oláh egyesült fejedelemségből bejövő utas a megelőző 20 nap alatt járványos vidéken nem járt, az illető utasok „utlevéle” is felveszethető, még pedig idézett magas rendeletből következőre, ha netalán a járvány a szomszéd Oláh-Moldva egyesült fejedelemségben is mutatkozik: akkor az utlevélek a fejedelemségben létező cs. kir. osztrák-magyar követések, vagy ügynökségek által lennének „láttamozandók”; mindaddig azonban, a mig ott a járvány nem mutatkozik, az ezen fejedelemségben lakó és hazánkba utazó egyénekre nézve ez ideig állott utlevél és igazolványi szabályok alkalmazandók.

Mind a két idézett magas rendelet értelme szerint tehát, hogy a Romániából hazánkba utazó egyének utakat akadálytalanul s aggályt gerjesztés nélkül folytathassák tovább, elegendő lenne, ha az illető román fejedelmi hatóságok által azon körülmény, hogy az illető utas pestismentes vidékről jön, egyszerű „láttamozás” által az utas utlevélben, még pedig múltán feltett közegszségügynek megőrzése szempontjából lelkiismeretesen igazoltassék.

A román fejedelmi hatóságok, praefecturák, subpraefecturák azonban ezzel nem elégednek meg, s oly eljárásokat követnek, mely mig egyfelől a kereskedelmi, iparforgalmat a lehető legnagyobb mérvben csökkentik, másfelől az ugys nehéz anyagi körülmények sulyától roskadozó népet, mely saját létfenntartását is fálig képes kiküldeni, annyira terheli, hogy ez múltán keltheti fel a megbotránkozás érzelmét, főleg benntünk itt, kiknek mindennap alkalmunk van látni, tapasztalni a kenyérért véres verejtékekkel kereső, saját otthonából épen a létfenntartás miatt folyton vándorló népnek e miatti elkeseredését, könnyeit!

Az egészségügyi-igazolványok kiállításával felhatalmazott közegek (praefecturák, subpraefecturák ugyanis nem elégednek meg az utlevélek egyszerű „láttamozásával”, hanem az illető utasról, minden tekintet nélkül annak anyagi körülményeire, egy frankos bélyeges papírt, ezenkívül 25 „bánt” (körülbelül 11 o. é. kr.) kívánnak, az egészségügyi-igazolvány kiállítását körmelmet kell, hogy beadjanak, a miért a hivatalnál alkalmazott inrokok még külön 1—2. sőt több frankot vesznek személyenként, különben nem állítják ki s a hasztalan ramánkodó, szegény — gyakran éhez — utast tagadó válasszal utasítják el. S ez így megy naponta növelve a nép elkeseredését, feltáncol csökkenve a forgalmat! . . .

Hozzá járul még ezen szomorú — s lehető gyors orvoslást igénylő — helyzet súlyosbításához azon körülmény is, mely mondhatni naponta

előfordul, hogy miután román fejedelmi hatóságok gyanánt csak a praefecturák, subpraefecturák ismertetnek el s a kiadott rendeletek szerint csak ezek adhatnak igazolványokat — az t. i. hogy gyakran az illető utasok utjától ezen hivatal egészen félre és oly távol esik, miszerint kénytelen a kívánt igazolvány megszerezhetése végett 5—6 órányira utjától eltérőleg utazni; a mi által egyfelől igen sok időt veszít, de másfelől tetemes költségbe is kerül e rendkívüli, kényszerutazása a krajczárokkal is alig rendelkező népnek!

Igy akárhányszor megtörtént s megtörténik ma is, hogy ily igazolvánnyal nem rendelkező utasoknak határszéleinktől vissza kellett és kell térni, hogy az 5—6 órányira fekvő, meglehetősen primitív és rossz állapotban lévő utakkal rendelkező Okna városába menjenek, hogy az ottani subpraefecturától az igazolványt megszerezzék.

Tisztán előttünk állhat tehát képe az ily helyzetnek, ha elgondoljuk, hogy ennek többnyire épen a nyomorral küzdő s utolsó krajczárjától is megvált utas van kitéve! . . .

Törhetlen meggyőződésünk és reményünk, hogy a vázolt nehézségek, bajok orvoslása egyedül a nép anyagi jólétét, megélhetését s a hazánkra nézve gyümölcsöző forgalom felvirágztatását, előmozdítását atyai szívén hordozó magas kormányunk kegyétől függ, s hogy azzal nem is késik, annyival is inkább reméljük, hiszünk, mert a leírt körülmény épen az itteni vesztégtétést fáradságtalan, lelkiismeretes igazgatója által táviratilag már közölve lőn a magas belügyminiszeriummal, hogy e bajnak a külügyminiszerium útján mihamarább vége vessék.

Ugyanez ügyben folyamodott a nm. belügyminiszerhez is egy bizottmány Sósmező közönsége nevében szinte táviratilag.

Mindazonáltal, miután nekünk, kik e baj kuforrásához igen közel állunk, elegendő alkalmunk van a dolgok mibenállását körülményesen ismerni, talán nem követünk el hibát, ha szerény — s adja Isten, hogy nem a pusztában kiáltónak elhangzó szavaihoz hasonló — nézetünk és véleményünket visszhangoztatjuk smegállapítjuk — legalább részben — „gyógyjavallatunkat” a fennebbi pontok alatt „tünetekben” körülményesen vázolt „kórállapottal” szemben.

Legelső sorban óhajtom ugyanis, hogy magas kormányunk a külügyminiszerium útján mihamarabb hason oda, miszerint vége vessék azon túlságos úzérkedési eljárásoknak, melyeket az északkeleten uralgó pestis-járvány érdeke miatt, igen bölcsen megkivántató egészségügyi igazolványok kiállításánál az illető román subpraefecturák a nyomorult néppel szemben elkövetnek, ne legyenek e tekintetben urai saját „én”-jüknek s ha az igazolványok megnyerhetéseérti költségeket, követeléseket az ottani törvények el is rendelik, megengedik: tekintetbe véve a nép anyagi erejére különben is tetemes hátránnyal járó közlekedési körülményeket, annyival is inkább, mert ugys járványmentes helyekről jönek: elégedjenek meg egyszerű díjmentes láttamozással, vagy ha már csakugyan e körülményt is anyagi hasznukra felhasználhatják, ne feledjék el épen egészen azon közmondást: „leben und leben lassen!”

Második sorban, tekintetbe véve azt, hogy igen sokszor a rendes utjokból az igazolvány megszerzéséhez végett 5—6, sőt több órai kitérésre kell tenni, mert utjokban igazolványok kiállításával felhatalmazott hatóságok nincsenek, a mi gyakran az illető utas erejét meghaladó anyagi kiadás és idővesztéssel jár, legyen gondoskodva arról, hogy ily közegek a közlekedési irányokban mindenütt legyenek találhatók, mert bizonyára a legszembetűnőbb utas is szívesen megfizeti a mérésélt díjat, csak ne legyen kénytelen utját napokig megszakítani, utjából egészen eltérőleg még mértőfeldeket, utazni ráadásul még a tetemes előre nem számított kiadásal!

Ez annyival is könnyebb lenne, mert ha már megkivántatik az, hogy az egészségügyi igazolványok román fejedelmi hatóságok által kiállítandók, a mint informálva vagyunk, Romániában a községi bírák (primáriák) is fejedelmi hatóságok gyanánt tekinthetők, miután állásukon az uralkodó fejedelem áltai erősítettnek meg, működést sok tekintetben a mi körjegyzőink hatás-körével megegyez.

Mert, hogy azon körülmény, miszerint a szükséges igazolvány megszerzése, mely nélkül Romániából egy utas sem jöhet hazánkba át, mennyi nehézség és bajjal jár, azt eléggé tapasztalja, érzi a sósmezői kereskedés és iparral foglalkozó község is, mivel ha pl. csak alig egy negyedórát távolságra fekvő Herza községbe is megy le valaki, onnan többé addig vissza nem jöhet, mig az 5—6 órányira eső oknai subpraefecturától igazolványt nem hoz, hogy pestismentes vidékről jön. Egy alig negyedórát igénylő utat, tehát 5—6 órai utat kell megtenni. E miatt természetesen az ipar és kereskedelmi forgalom pang.

Azért tehát, ha ezen eljárást a praefecturák, subpraefecturákról más közegekre átruházni nem lehet, a fennebbiekben elég körülményesen leírt nehézségek s azok szerfelett hátrányos, naponta jobban érezhető káros következményeinek megállítására szempontjából igen célzatos lenne, ha ezen egészségügyi igazolványok kiállítására a közlekedés több irányában így pl. a sósmező-azsudi (adjud) vonalon Gorzafalva községében rendeltetnék ki egy ezen bizonyítványok kiállításával felhatalmazott kiküldöttégek.

Szóval, ezen a nép elszegényedését, a forgalomnak nagy kárákat járó csökkentését előmozdító állapotban kétségbevonhatatlanul mielő gyorsabban egyíteni kell, annyival is inkább, mert semmiféle törvény által nem határozhatjuk meg azon határvonalat, a meddig terjed az ezen állapotokat maga után vonó járvány uralma, meddig kell vele szemben védelmi állásba helyeznünk magukat; s azért oda kell hatnunk, hogy egy paralysaljuk a dolgot, miszerint mig egyfelől szigorú óvintézkedéseink életbeléptetése és foganatosítása által feltett közegszségügyünk érdekében átvősen cselekszünk, ne vonjon épen maga után ezen törekvésünk más oldalról: pusztulást, siralmat! Dr. Seyfried Ernő.

Határ- és mezőrendőri szabályrendelet.

1. §. A határ és mezőrendőri szabályrendelet a községi dűllön kívül eső egész határra (szántók és kaszálókra) ültetvényekre, (gyümölcs, szőlő és egyéb kertekre), ugyszintén minden mezei és földmívelési eszközre, (mindaddig, mig azok a határon vannak) kiterjed.

Mezei tulajdonnak tekintendők a szántók és kaszálókban kívül az azokon felállított minden nemű építkezések és ültetvények, a behordatlan gabonák és vetések, széna és takarmány kszalak, (boglyák) a mezőn hagyott gazdasági eszközök és szerszámok, az igás és legelő marhák, a trágya stb.

2. §. Ezen szabályrendeletben foglalt intézvények megtartása felett való felülörködés első sorban a közigazgatási közegek, szolgabíró (polgármester) másodfokulag pedig az alispán hatás-körébe tartozik.

Az ebben közreműködő községi közegek, (községi bíró és határfelügyelő bizottság) teendőit és köteleimet a szabályrendeletben foglalt intézkedések körvonaloazzák.

A határfelügyelő bizottság a közbirtokosság kebeléből, a községi bíró elnökele alatt szótöbbséggel választott 5—9 tagból áll, a kik is három övre választatnak. Választó minden nagykorú földbirtokos, még pedig a következő arányban:

1—20 holdas birtok után	1,
20—40 „ „ „	2,
40—100 „ „ „	3,
100—200 „ „ „	4,
200 holdon felül	5,

szavazat illeti a birtokost.

A határfelügyelő bizottság elnökét a bizottság maga választja. Tollvivő rendszerint a községi jegyző, ki is ha nem választott tagja a bizottságnak csak (consultatív votummal) tanácskozási szavazattal bír.

A határfelügyelő bizottság végzéseit ellen 14 nap alatt a szolgabíróhoz és innen alispánhoz lehet fellebbezni.

3. §. Minden földbirtokos, bérlo, gazdatiszt avagy felhatalmazott saját belátása szerint korlátlanul használhatja földjét, miből kifolyólag földjein és rétein idegen marhák legeltetését eltilthatja, akár van békertve a tilalom alá fogott terület akár nincsen; magában érthető, hogy a ki ezen joggal élni akar, annak mások tulajdonán legeltetni szintén tilos. A földek szabad használatára nézve, illetve valakinek jabbeli szándékát, hogy földjét az általános legeltetés alá ki akarja vonni, elegendő ha azt a községi előljáráságnak bejelenti. A községi bíró köteles egy ilyen tilalmat szigoruan megtartani, mivel ellenkező esetben büntetés alá esik.

E tilalom áthágása mezei áthágásnak tekintvén, a kártérítésen kívül, mint olyan büntetettik és pedig: magánzóik, kik ily áthágást követnek el 1—50 forint, ha pedig községi előljárók vagy községek magánosokat érintett joguk élvezetében akadályoznak 10—150 forintig is büntetendők.

4. §. A szabályrendeletnek ezen intézkedése irányadó a községek vagyonához tartozó földek használati módja megállapításánál is (1871. évi XVIII. t. cz. 103. és 105. §§. altl. polg. törv. könyv 288. §.)

Ugyanezen intézkedések fentartatnak (községi törv. 23. §) a városokat illető mezőrendőri ügyekben is.

Oly intézkedések, a melyek a birtok szabad használatának gyakorlatát korlátozzák, a törvényekkel és ezen szabályrendeletben foglalt intézvényekkel összhangzásban nincsenek, hatályon kívül helyzendők és a törvényhatóság által megsemmisítendők lesznek (községi törv. 30. §.)

I. Rendszabály.

I. Szakasz.

Határkijelölés.

5. §. Minden földbirtokos köteles földjét, ha az békertve nincsen határkövekkel, czövekkel vagy barázdákkal ellátni.

6. §. Minden földbirtokos jogosult, ha a közös határjelek vagy barázdák már felismerhetlenekké váltak volna, azok megújítását szomszédjától követelni. A költségek első sorban a felismerhetlenség okozója által, különben pedig aránylagosan a határvonalak megállapítandó hosszúságához képest, az illető által hordozandók.

7. §. Ha egyik vagy másik szomszéd a határvonal megállapításánál közreműködését megtagadná, a községi előljáró, az esetleg a helyszínen megejtett szemle után felszólítja az illetőket békés uton, rövid határidő alatt, a határ kijelölést eszközölni; ha ez nem sikerülne törvény útjára utasítandók a felek.

II. Szakasz.

A békítésekéről.

8. §. A fennálló kö-, sövény- vagy élősvény, kerítések, a melyek két birtok határát képezik, közös tulajdonnak tekintendők és közösen tartandók fenn, a mennyiben egy vagy más irányban az ellenkező nem bizonyíttatnék (ált. polg. törv. könyv 854—858 §§.)

9. §. Ha valamely tulajdonos, azon kötelezettségének, mely szerint egy kerítés részben vagy egészben jó karban tartására köteles, eleget nem tenne, kényszer útján is kötelezhető arra, minden ily mulasztásból eshető károkért felelős lévén a mulasztó fél.

10. §. Élősvények vágása, ugyszintén sövénykerítés javítása alkalmával az illetőket, a mennyiben az szükségessé válik, a szomszéd földre át lépni jogában áll.

Ilyszér munkálatok a lehetőleg oly időszakban veendők elő, a midőn a szomszéd tulajdonos károsítása nélkül eszközölhető.

Netalán esendő károkért — kártérítés fizetendő.

11. §. Minden tulajdonos jogosult a szomszéd sövényétől az ő földje területére benövő gyökereket és ágakat levágni (ált. polg. törv. könyv. 422. §.)

III. Szakasz.

A vízvezetésről.

12. §. Minden tulajdonos saját földjén a víz lecsapoláshoz, vagy vizalá helyezésre (öntözésre) szükséges árkokat csinálni jogosult. Ezen vízvezető árkok szélei a határvonalától legalább 20 centiméter távolságra kell, hogy legyenek, és azoknak partjai egymástól oly távolságban kell, hogy legyenek, mint a mily mélységű az árkok.

13. §. Új árkokások különösen, hogy oldalakon, a melyek mélysége több mint 60 centiméterre van előirányozva, előbb kiczövekelendők és erről a szomszédságra, a határ felügyelő bizottság útján értesítendő. Ha 14 napi határ időn belül felszámolás nem történék a felszámolási jog megszűntnek tekintendő.

14. §. Ha egy ilyszérű árkok helyreállítása több birtokos közös érdekében áll, bármelyikük jogosítva van, a többi birtokos aránylagos részesedése mellett annak keresztül vitelét foganatosítani.

15. §. A helyreállítás és fentartásra szükséges költségek, az értekt birtokosok által határvonalaik hosszúsága arányában fedezendők; a költségek felosztásánál tekintetbe veendő az is, mekkora haszon hárulnik a tett munkálat által egyik vagy másik birtokosra.

A költség felosztást illető netalán felmerülő vitás kérdéseket, a mennyiben szerzett jogok nem jönnek kérdés alá a határfelügyelő-bizottság dönt el, ugyszintén azon kérdéseket is, a melyek egy vizárok közönségét tárgyzakk.

16. §. A vizárkok időnkénti kitakarításánál minden érdekelt birtokos, ugyszintén hivatalból a határfelügyelő-bizottság is elrendelheti. Ha az érdekeltek egymás közt egységre nem jutának az árkok kitakarítását a határfelügyelő-bizottság rendeli el.

17. §. Azon esetben, ha a vízvezető árkok egy harmadik birtokán kell, hogy átvezetessék az a lehető kár nélkül eszközölendő, tetemes káresetnél ellenben kártérít és fizetendő.

18. §. Ha ilyszérű árkok több községek határain, esetleg járásokn át, kell hogy vezetessenek az illető szolgabíró (vagy segédje) a határbizottságok meghallgatása mellett, a helyszínen a vízvezetés tovább folytatásának módját tartozik elrendelni.

Ha a község vagy egyesek ezen intézkedések által terhelve éreznek magukat, jogukban áll legfeljebb 14 nap alatt az alispánhoz, s ha annak határozatával sem nyugthatnának meg, ujonnan 14 nap alatt a megyei közigazgatási bizottsághoz fellebbezni.

IV. Szakasz.

Partvédelem.

19. §. Minden földbirtokos kinek földjét egy folyam vagy patak határosítja, jogosult saját földjén a mennyiben szomszédainak az által kárt nem okoz, védintézkedéseket eszközölni.

20. §. A folyam vagy patak által okozható károk elhárítása czéljából szükséges védműveket a községek tartoznak előállítani, a mennyiben tesztületek vagy magánzóik arra, magánjogilag kötelezve nem lennének, vagy pedig ha a víz okozta pusztítások elleni védművek hatályos előállítására az egyesek erejét túlhaladná.

21. §. Oly kisebb folyamok és patakok szabályozására nézve, melyek több község területét metszik át, a 18. §. foglalt eljárás követendő.

V. szakasz.

Mezei közlekedési utak.

22. §. A mezei utak helyreállítása és fentartása, a mennyiben magánjogi kérdések nem forognának fen, a község kötelessége.

23. §. Ezek irányát és fentartási módját a határfelügyelő bizottság határozza meg, minél főleg arra kell a figyelmet kiterjeszteni, hogy minden földhöz hozzá lehessen jutni, és az ut kiszakítás által mindkét oldalról egyaránt terheltesse a tulajdonosok.

24. §. A kisajátításból származó kárpótási összeg a határfelügyelő bizottság által állapítandó meg, és a községi alaphól fizetendő.

25. §. Felhagyott mezei utak jutányos árban a szomszéd birtokosoknak átengedendők, ezen vételár összegek a községi pénztárba folynak be. (Folyt. köv.)

Az erdélyi gazdasági egyesület közgyűlése.*)

Elnök Tisza László magvas megnyitó beszéde nagy tetszéssel fogadtatván, utána alelnök báró Huszár Sándor kér szót és kijelenti, hogy az alelnöki tisztről végleg lemondani kénytelen, a tagoknak szives támogatásukért, az egyleti tisztviselőknek tapasztalt rokonzenves közreműködésükért őszinte köszönetet mond és kijelenti, hogy az egyesület mindenkor munkás tagja fog maradni. Elnök nem ezen minőségben, hanem mint az egyesület igénytelen munkása emlékezik meg báró Huszár érdemeiről, ki egyedül vitte az ügyvezetés terheit és indítványozza, hogy hálás elismerés jeléül báró Huszár Sándor az erdélyi gazdasági egyesület tiszteletbeli elnökvé választassék, mit a közgyűlés lelkes és szűnni nem akaró éljenzéssel hagyott helyben! E kegyelmes tény után a titkári, pénztárnoki és pénztárvizsgáló bizottság jelentései, valamint a költségvetés is tudomásul szolgáltak, illetőleg elfogadtattak. Időnyerés tekintetéből a választás azonnali megejtése határozatott, a közgyűlés rövid időre felfüggesztett és két szavazatszedő bizottság közöl egy az elnökségre s a másik a választmányra beadott szavazatokat vette át. A gyűlés újból felvétele után következő tárgyak mind a választmányi javaslatok értelmében lettek elfogadva. Az erdélyi ügyekben észleltvott enquete tárgyában még kiküldendő két tagot köslyűlcs Hilibi Gál János és Bokros Elek urak személyeikben megválasztotta és miniszter ő exját egynttal felkéri, hogy mint műszaki szakértőt Valis Lajos mérnök urat is meghívni sziveskedjék. A tagok javára három biztosító társulat által felajánlott kedvezményi szerződés eivileg elfogadtatván a társulatok részletes tariffa beadására lesznek felszólítandók. Ő Felségei ezüst lakadalmi alkalmából egyesületünk akként fog tisztelni, hogy az országos magyar gazdasági egyesület küldöttségéhez fog csatlakozni. A tervbe vett gazdasági gépek és eszköz sorsjárték 15,000 darab 50 kros sorsjeggyel csak akkor lesz még ez évben foganasítható, ha egy hiteles czég a sorsjegykészletet szilárd számlára átveszi, a kinstár pedig az illetéket elengedi. Egyesületünk 25 éves fennállásának évfordulója az által lesz a részben elhalt nemes alapítók emlékéhez is legméltóbban megemlékezve, ha az erdélyi országgrészben elhalt nemes alapítók emlékéhez is legméltóbban megemlékezve, ha az erdélyi országgrészben felállítandó vincellér-képezdénél két 100—100 fros ösztöndíj lesz erdélyrészi ifjak számára rendezesítrve, de addig is, mig e képezde létesülhet, más hasonló czélú intézetnél lesz szűkebb hazánk az egyesület által kijelendő két fának kiadandó. Egyleti kiállítás alap megteremtése érdekében az évenként rendezetű szokott jótékony czélú állami sorsjárték tiszta jövedelme egy részének átengedését fogja a közgyűlés a pénzügyminiszeriumnál kérelmezni, vagy még 1879-re. vagy esetleg 1880 ra. A kerti vállalatok felhagyása iránt Ladányi-féle indítványra határozatott, hogy közgyűlés hajlandó különösebben a köztelkekkel felhagyni, ha sem az egyesület, sem a czél ez által hátrányt nem szenved. Ebből folyólag az igazgató választmány utasított, hogy egy vizsgáló bizottságot küldjön ki, mely jelentést tegyen és ahol képest a kormányval, intézetekkel vagy társulatokkal értekezleteket és alkudozásokat rendezjen, melyek nyomán, ha kedvező eredménnyel biztatván végleges határozatokra lesz szükség, e czélból külön rendkívüli közgyűlés hívassék össze. Erdemes pomologunk Kronstüder (Brassai) Józsefét a közgyűlés tiszteletbeli taggá választotta; gr. Schweinitz Gyulának pedig az egyesület érdekében kifejtett fáradságtalan, szakavatott és sikeres munkásságáért köszönetet mondott. Elnök rövid köszönete után már a gyűlést bezárni készült, midőn a szegedi szerencsétlenség első távirati híre megérkezett. A megrendítő esemény hatása alatt elnök gyűjtést indítványozott, melyhez többek egyhangulag elfogadtatott javaslatára az egyesület 300 forint járult; (a részletes kimutatást más helyen közöljük) a 607 frta szaporodott összeg azonnal táviratilag a belügyminiszeriumhoz felküldetett. Ezután a közgyűlés eloszlott. —

A Tiszaparti városok.

H.-M.-Vásárhely, márcz. 17. A helyszínről most érkezett szakemberek tudósítását után közölhető, hogy K.-Szt.-Mátonról a békényi magas partokig 2000 önyi hosszúságu gátok teljesen elhalovva vannak. A legkisebb szélváltózás végpusztulással fenyegeti H. Maros Vásárhelyt Belycz kormánybiztos este érkezett vissza Szentesről. H.-M.-Vásárhely védelmére kőrgátakat emeltet. Erélyes intézkedései bizalmat keltenek. Emleltet veszélyes helyen 5 négyzög mértőlő az ártér. A város teljesen nyugodt. A menekültek elhelyezvék.

Csongrád, márcz. 17. Az egész városi s tanyai erők még mindig künn vannak a védgátakon. Tegnap érkezett 400 kalona segélyünkre a munkában. A szél délkeletre fordult s a békényi gátat ostromolja, de ezen gát még ez évben nem igen szenvedett, s így nem igen feltűnik egyelőre, ha csak a szél ismét szélvélssé nem fajul. A víz folytonosan apad.

Szentes, márcz. 17. Szentes bősé küzdelmének köszönheti fennállását. 19,000 öl gátátvé-

*) Korábbi rövid tudósításunk kiegészítéséül adjuk az „E. G.” után. Szekr.

delmezt a legszigorubb viszonyok közt. 4000 munkás dolgozott és még több dolgozik most. Veszély kissebedett; a víz magassága 24 láb 10 hüvelyk volt a vész első jelzésénél és az apadás dacára még most is 24 láb 4 hüvelyk. Négy ilyen nap kell Szentest végleges felszabadulásához.

BELFÖLD.

(A magyar casinó gyűlése.)

Beszterce, március 17.

A besztercei „Magyar Casino” tegnap tartotta meg évi közgyűlését, főispán Hossler Nándor ur 6 méltósága elnöksége alatt. Előnk köztesselel fogadtat megnyitó beszéde után a titkár, Incze Gerő olvasta fel a választmány évi működéséről szóló éves jelentését. Felzárólatás csak a képi vásárlásért történt; mert hát az utóvégre is fényűzési czik. De támogatásban nem részesült mert hát mégis csak illő az, hogy a magyar kaszinót díszítse a legelső magyar ember, a királyi s leghűbb embere Deák Ferencz képe. Felolvasott a számadás s elölgadatott szók nélküli; jóllehet e tárcza kezelése körüli némi aggodalmak ellenzékies mozgalmat idéztek elő inkább kivül a tanácsok szíri termen. Indítványozva lett, hogy az évi 9 ft 60 kr, tagsági díj szállítassék le 6 ft-ra, elfogadtatott. Ezután a tisztviselői kar adta be lemondását. Azonban Vályi Elek ajánlatára ismételt hosszantartó üljenzések között főispán mélt. Hossler Nándor ur újra kiküldött elnöknek mint a ki buzgólkodása és erélyének köszönheti testület létét. Kinevezteték a szavazatszedő bizottság, melynek eredménye folytán meg lettek választva: alelnök Tóth Samu tkönyvvizető, pénztárnok gazda Kelemen Károly, pt. ellenőr titkár Incze Gerő tszéki jegyző, könyvtárnok Német János tsz jegyző, ügyvéd Blumenfeld Iszák ügyvéd. A távollevő, de tagsági díját innen lakását elváltatata után is pontosan fizető br. Bornemisza Károly tiszteletbeli v. tagnak kiáltatott ki. Rend. választmányi tagokká választattak Follbert Ernő tanár, Fodor Gyula táviratist, Szeremlei Lajos tanfelügyelő, Mán Gábor ügyvéd, Lukassievich Guido honvéd százados, Riedel György plébános, Fleischer Rudolf és Szongott Gergely kereskedők. Ezeknek ki hirdetése után szeretve tisztelt főispán elnökünk élénk részvételre gerjesztő szavakban megemlékezvén a szegedi vesztről, adakozásra hirta fel a gyűlés tagjait s a terem asztala lett egy adakozási ívet, melyen az adakozások azonnal szép eredménynyel meg is kezdetek s a gyűlés bezárta után is folytatottat.

r. l.

Az özv. Cserey Jánosné által alapítandó „Székely nemzeti muzeum”

számára f. évi január havában beérkezett adományok kimutatása.

I. Könyvek, nyomtatványok és kéziratok: Zathuretzky K. örnagyúrtól (M.-Vásárhely) 3 kötet könyv, 3 drb szomorú jelentés, Mikolczy Lajos és Ferenczöl (Páva) 31 kötet könyv, a XVII. századból, ifj. Fogarasi Dömötör (M.-Vásárhely) 2 kötet kéziratos mű a XVIII. sz., Bartalis Józseftől (Cőfalva) 1 Lámpás hirlap 1871., Bálint Gábor egyetemi tanártól (Budapest) 1 chinai írt, 1 török hirlap, Thuroczy Zsigmondtól (K.-Vásárhely) 1 kötet könyv, 3 féle hirlap, özv. Nagy Mózes ügyvédné urasszonytól (K.-Vásárhely) 1 kötet könyv.

II. Régiség, pénz és érem: Nagy Sámuel kir. táblai bírótól (M.-Vásárhely), Nagy Péter (Rákóczy Gy. fejedelem ezredese) dísz buzogány, Fejér Lukástól (K.-Vásárhely) 1 drb rézpénz, Miskolczy Lajos és Ferenczöl (Páva) 4 drb ezüst, 6 drb réz és 2 drb bankó pénz, Zathuretzky K. örnagyúrtól (M.-Vásárhely) 1 kővész, Cserey Ákos úrtól 1 drb római pénz, Bartalis József úrtól (Cőfalva) 2 drb. rézpénz, Molnár Zsigmond úrtól (Mártonfalva) 1 római örök.

III. Természeti tárgyak: V. Vasady N. Gyula úrtól 4 drb madár tojás, 2 drb präparált hernyó.

IV. A muzeum berendezése költségeinek fedezésére fer. 15-dikén rendezett kővásnai táncestélyből levő jövedelme 45 ft 40 kr, mely összeg a többihez, a takarékpénztárban elhelyezett el.

Fogadják a lelkes adakozók, nem különben a táncestélyt rendezők is, kik tették által egy nemzet kincsét gyarapították előleges köszönetemet az utók halás elismerését.

Imecsfalva, (Háromszéken) 1879. március 13. díkán.

Özv. Cserey Jánosné.

Jótekingóság.

A folyó hó 11-én tartott közvacsorára ételnemüket ajándékoztak:

Matucsek Józsefné 1 tál sonka, Csirják Albertné 1 tál sütemény, Reményik Lajosné 1 tál tészta, Parádi Kálmáné 1 kenyér, Gergely Jánosné 1 tál sütemény, Lomjanszky Istvánné 1 torta, dr. Periné 1 tál fahírozottat, Sigmund Dezsőné 2 tál fahírozottat, Bán Istvánné 2 tál thea sütemény, dr. Szűcs Emilné 1 tál nyelv, Tamási Bogdáné 2 tál torta, Gámenczy Jánosné 2 tál íróstészta, Fekete Pálné 1 tál íróstészta, Kollát Sándorné 2 kenyér, Szász Gyuláné 1 tál nyelv és 1 tál kornya sült, Paget János 1 tál sonka, 1 tál pulyka, özv. Pataki Józsefné 2 tál

bélest, Bogdán Istvánné 2 tortát, Fazekas Józsefné 1 tál tészta, Bernáth Albertné 1 tál vegyes sonkát nyelvel, Veies Józsefné 1 torta, Pap Krisztófné 1 tál tészta, gr. Bánffy Béláné 2 tál fahírozottat, Szilágyi Béláné 2 tál sonka, Pelelle Istvánné 2 tál sonka, Marsalek Lajos 1 torta, Benedek Antalné 1 tál béles, Meizner Józsefné 1 torta és 1 tál sült, Tompa Jánosné 1 tál sonka, Konya Rudolfiné 20 kenyér, Becsei Hugóné 5 kenyér, Vajna Sándorné 1 tál sonka, Csipkés Albertné 2 torta, Szilágyi Béla 1 torta, Szász Béláné Brencsán G. 1 pástétom, Kornéli Jánosné 1 tálsonka, Pihál Ferencz 2 tál pulyka, Dézsi Józsefné 1 tál sütemény, Filker Elek 1 torta, Horovitz Sámuelné 2 torta, Bedekovics Ottilia 1 tál pulyka, Wolff Jánosné 2 torta, özv. Groisz Guztárné 2 tál ászpikos bornyu, Haller Rezsőné 1 tál ászpikos velőt, dr. Bakonyi Józsefné 2 tál fahíjank, Fekete Sámuelné 1 tál pulyka, Baló Sándorné 1 tál belpesznye, br. Wesselenyi Ferencz 2 tál sonka, Csiki Teréz 1 tál sonka, Pap Elek 1 tál íróstészta, Abt Antalné 1 tál sonka, Korbuly Gergelyné 2 torta, Szűcs Gézáné 1 tál sonka, Zeyk Dánielné 1 tál sonka, Offner 1 tál sonka, Hincz Györgyné 1 tál ászpikos bornyu sült és 1 tál sütemény, Márai Jánosné 1 tál sonka, Veres Dánielné 1 tál sonka, Dobál Iszák-né 2 torta, Groisz Guztárné 1 tál sonka, Bíró Jánosné 1 nagy kenyér, Züllich Istvánné 2 torta, dr. Máthé Dénesné 1 tál sonka, Tauffer Adolf 1 torta, Donogáyné 1 tál sonkát, Fischer Lajosné 1 tál fahírozottat, Seemann Ágostonné 1 tál sütemény, Verzar Gergelyné 2 tál sonkát, Simon Elek 2 tál halat, gr. Teleki Elek 2 tál sonkát, özv. Vikol Jánosné 1 tál pújkát, Merza Joachimné 1 tortát, K. Biasini Domokosné 1 tál sonkát, dr. Kress Ottilia 2 tál nyelvet, br. Bornemisza Ignác-né 1 nagy halat, Weisz Ignác-né 2 tortát, dr. Melzl Hugóné 1 tál sonkát, Holdampf Geróné 1 tál sonkát, 1 tál fahírozottat, pújkát, Sándor Antonia 1 tál tészta, Barabás Ferencz-né 1 tál bornyu szültet, Török Aurélné 1 tál mayonaises salátát, br. Bánffy Albertné 2 tál fahírozottat, Kállay Guztárné 1 tál pújkát, Szacsai Dénesné 2 tál süteményt, Nesztor Jánosné 2 tál sonkát, Heigel Józsefné 1 tál sonkát, Engel Józsefné 2 tortát, Ugron Sándorné 1 tortát, Lőrinczy Józsefné 1 tál belpesznyét, Bartha Lajosné 1 tál liba sültet, Csiky József 2 kenyeret, Biásini Sándorné 2 tál sonkát, Ákóncz Istvánné 2 kappant, br. Bornemisza Albertné 1 tál nyelvet, Nagy Menyhért 1 tál sonkát, 1 tál crémet, Bessel Gajzágó Teréz 2 tál pújkát, özv. Tamásy Bogdáné 2 tál íróstészta, Szőlősi és Caernyánszki 2 tál íróstészta, Felméri Lajosné 1 tál sonkát, 1 kenyeret, Korbuly Józsefné 2 tál sonkát, 1 tál tészta, Ákóncz József 2 tál sonkát, Szűcs Péterné 1 tál sonkát, 1 crémet, Kugler Mihályné 1 tál bornyusültet, Koncz Pálné 2 tortát, dr. Szabó Józsefné 1 tál bornyusültet, 1 tortát, Markovics Istvánné 2 tál fahírozottat, Ákóncz Jánosné, gr. Kléberberg Vilmosné 2 tál sonkát, dr. Pataki Dánielné 1 tál nyelvet, 1 süveg cukrot, Benkóné 1 tál bélest.

(Folyt. köv.)

Adakozások az alföldi vízkárosultak javára.

A hivatalos lap hozzánk ma érkezett száma nyugtázza lapunk első gyűjtését a 157 ft 30 krt.

Ujabb adakoztak: Pápai Samu 2 ft, Solymosi Miklós aljárásbíró gyűjtése, melynek névsorát közelebbi számunkban közöljük 25 ft, ifj. Gamauf Vilmos 1 ft, Csatári Teréz szakácsné 2 ft, Udvari Teréz szobalány 1 ft, a helyi postahivatal személyzete (A névsort holnap közöljük). Összesen 87 ft. Eddigi gyűjtésünk eredménye: 920 ft 94 kr.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. márc. 19.

— Segélyért kiált a magyar Alföldnek a Tisza árjával küzdő s az ártól elborított népe. Szeged és más három község márelepertett a föld színéről az elemek által s nincs magyar a hazában, kinek szíve mélyéig nyílna a kunyhójából kiűzött s mindenétől megfosztott legjobb testvéreinek segélykiáltása. A fájdalmas részvét nagy és általános, de csak akkor igaz, ha tettekben nyilvánul. Jöjjön tehát kiki és tehetségéhez képest igyekezzék enyhíteni filléreivel a legmagyarabb lakosság nyomorát! Az alföldi vízkárosultak javára adományokat a legcsekélyebb összeggel örömmel közvetítünk s hirlapilag nyugtázzuk.

— Bogdani Wanda, Meere grófnak, a parisi olasz opera tagjának és udvari énekesnőnek, kedden, márc. 25-ikén lesz hangversenye színházunkban. A grófné, kinek nagy lelkesedéssel fogadták és ismételtettk hangversenyeit Aradon, ma N.-Váradon énekel a szegediek javára s ott a négyzet rendezi hangversenyét. Hozzánk valószínűleg vasárnap érkezik meg s kedden egy vigjáték kíséretében a következő műsorral lépik fel: 1. Nyitány a zenekar által. 2. Aria „Linda” operából énekl. Bogdani. 3. Magyar dalok, énekl. Bogdani. 4. Egy jelenet és aria a „Sevillai borbély”-ból, 5. La Manola. Énekl. Bogdani. Közbe valószí-

nűleg két vigjáték fog adani. Előre felhívjuk a közönség figyelmét a kitűnő művészre.

— Bauer Frigyes altábornagy erdélyi részi katonai főparancsnok a napokban Kolozsvárt időzött az itteni katonai ügyek megvizsgálása céljából. Az altábornagy ur pénteken érkezett s négy napidőzést után a mai reggeli vonattal utazott vissza N.-Szebenbe.

— Molnár György, színházunk új művezetője Kolozsvárra érkezett s itt is marad már most végleg, míg a művezetést májusban ténylegesen átveszi. Mint mondják, a művezető ur sok újdonságot szerzett be a nyári időnyre.

— A tavasz ma, József napja reggelén a legszebb napfényvel, derült, mosolygó égbolttal és egészen enyhe léggel köszöntött be. Annyi sok csapás és nyomor után szinte megkönnyebbül a kebel, a mosolygó fény láttára, ámbar a mezei gazdák szerint jobb lenne, ha most még nem kedveskednék az idő ilyen életre keltő napfényvel és rügyfakasztó meleggel.

— Az osztrák-magyar bank kolozsvári bankfiókja részére az igazgatóság megbízottai: Dank Antal és Schmidt Frigyes urak már kibéreltek egy tágas helyiséget a beltorda utcában: a Macskási féle ház utcára tekintő emeleti részében 6 szobát, melyek közül az egyik egészen vasrudakkal lesz körülvéve s az fog pénztár-helyiséggé szolgálni. A bérleti szerződést ma írták alá a megbízottak. A szervezetet illetőleg úgy értesültünk, hogy a bankfiók legkésőbb f. évi július 1-én fogja megkezdeni működését; addig a hivatalnoki személyzet fog kinevezetni, még pedig pályázat után és csakis a bank jelenlegi hivatalnokai sorából.

— A sétatér szétépítése érdekében egy igen szép tervet adott be a sétatér-egylet választmányának Korbuly József ur, az államvasuti gépgyár kitűnő derék mérnöke. A terv, melyet Korbuly egész terjedelmében kidolgozott, sőt még árjegyzékekkel is felszerelt, a sétatér öntözését s ezzel kapcsolatban egy olyan vízvezető csatornahálózat berendezését célozza, melynek segítségével nemcsak a sétatér 3 fűtőjét, de a többi nagyobb részét is bőségesen lehetne öntözni, ezen felül pedig két szökőkutat is (a nyáriszínház és a kioszk előtt) ellátná vízzel. A terv szerint a Kis-Szamosra egy álhídodon egy szivattyú-szerkezet helyeztetnék el, melyet maga a vízerő hozna működésbe; a szivattyú-szerkezet aztán a csatorna-hálózattal volna kapcsolatban, mely a vizet szétvezetné a sétatér egész területén. Az egész apparátus, a két szökőkutal együtt, a mellékelt számlák és költségvetés szerint valami 4000 ft-ra kerülne. A sétatér egyleti választmány főkezelebről veszi tárgyalás alá e tervet, melynek elfogadását nem ajánljuk eléggé melegen. Valóban ideje már, hogy a sétatér kiemelkedjék a stagnációból, melybe a 10 évvel ezelőtt megindított szép kezdeményezés után hanyatlott.

— Eljegyzés. Comanescu Sándor kir. törvényszéki bíró Kolozsvárt tegnap jegyet váltott Máczedonfy Pap Helén kisasszonnyal, társaskörreink egyik épen oly kedves, mint játékoságáról ismert tagjával. Az eljegyzés családias ünnepe épen összeszt az önmaga: özv. Máczedonfy Pap Ferencz-né, néhai Máczedonfy Pap Ferencz övegyének nevenapjával. Sok és zavartalan boldogságot az új frigyre!

— B.-Hunyadról írják lapunknak: Tekintetes szerkesztő ur! Azon nagy szivetrázó csapás, melyet a Tisza bőz árja Saeged városának s több tiszamelléki helységeknek okozott, a minden szép s ádós ezéért buzgólkodó szerény mezővárosunkat és Kalotaszeg vidékét, különösen annak intelligentiáját nagy megzúba hozta, férfiak, nők egyaránt nagy kintartással fáradoznak, hogy a szerencsétlenek felségelésére, tehetségük szerint a mit lehet áldozzanak és gyűjtsenek, s hogy a cél annál eredménydúsabb legyen, folyó hó 16-án az olvasó-egylet termében, a Gyarmathy Zsigmond ur felhívása folytán, értekezletre gyűltünk össze, mindkét nemből számosan voltak jelen s az értekezlet kölcsönös s higgadt tanácskozás után elhatározta, miszerint f. hó 23-án egy társas közvacsorával kapcsolatos zeneestélyt rendez. A bizottságok mindkét nemből alakultak, dolgoznak; a meghívók ma szétküldöttek, a program is egy pár nap alatt az illetőknél kézbesített fog. Ezen estély védnökévé, a minden szép s jóért buzgólkodó, a szerencsétlenek sorát szívéből, áldozatkész báró Jósika Sámuelné, szül. báró Jósika Irén 6 méltósága kérését fel, ki azt örömmel elfogadja, személyesen megjelenni s a szent célt kívánt eredményre jutni segíteni ósztin megígérte. Ily előzmények után hisszük, hogy általános buzgó törekvésünk sikerülni fog, s hisszük s reméljük, hogy egy városunk, mint vidékünk intelligentiájából senki sem fog hiányozni, s senki sem fogja szerencsétlen testvéreinktől, tehetség szerint, a segélynyújtást megtagadni. A programot annak idején megküldöm. Egyszersmind értesítem arról is, hogy a város képviselőtestülete is csakugyan folyó hó 16-án önkéntes adakozásiránti intézkedést megtette s a házról-házrajárás általi gyűjtést elrendelt. Ugy a társas-vacsorával kapcsolatos zene-estély, mint a város képviselőtestülete által elrendelt gyűjtés eredményéről, a szerkesztő ur engedelméből, értesítést küldeni lesz szerencsém.

— Marosvásárhelytől, március 17-ikén is fillérestély tartottat a szegedi árvíz-károsultak javára. Megelőző napon tartott fillérestély tiszta jövedelme ugyane célra 180 forintot, a márc.

17-iki fillérestély 190 forintot tett. Közreműködtek: A ref. főtanodai dalkör, énekel, báró Horváthné, Petki Adél és Örandi Vilmos zongorázta; dr. Tolnai Lajos egy elbeszélést olvasta föl. Benkő Jólán és Komáromi Lajos magyar népdalokat énekeltek. Szatupa Adorné és Kazalicski Antal szavaltak. Geiger Albert zongoraművész ur Mozart „Don Juan” operájából Liszt Ferencz által ártírt változatokat művészeileg adott elő. A műsor után tánc következett éjféltűtán 2 óráig. Ily szép eredménynyel és ilyen játékosy célra táncolni is, dicséretes dolog. Különös dicsőrelet érdemelnek a fáradságtalan rendezők s főképp az előnk: Ilyés Károlyné, szül. Ballagi Józefa (Ballagi Mór bájos leánya) és Hirschmann Adolfné. Bőljének! A r g u s.

— Deesen a szegedi árvíz-károsultak javára március 22-én a színház nagy termében hangverseny rendeztetik a következő műsorozattal: I. szakasz: 1. Nyitány a helybeli zenekar által. 2. „Ördög Róbert dalmából” Winckler-től; zongorán előadja Hatfaludy Józsefné 6 nga. 3. „Éji látogatás” költemény Gyulai Páltól; szavalja Jakab Juliska k. a., melodramai zenéjét Káldy Gyulától, zongorán előadja Hoch János tanár ur. 4. „Sobri-dal” Willmers Rudolftól; zongorán előadja Boer Ilona k. a. II. szakasz: 5. „Faust” dalmából, Smiethl-től; zongorán előadja Pap Jenőné 6 nga. 6. Szavaltat Eisenlohr Ulrich által. 7. „Fantaisie caracteristique” Delphin Alardtól; hegedűmagán zongorakísérettel; hegedűn előadja Csákányi Paulina k. a. 8. „Olyan a te dalod” férfi-négyes Huber Károlytól; énekl. a dalegyet. A hangverseny végeztével több tárgy kisorsolása tervezetvén, tisztelettel kérem fel mindazok, kik e célra hozzájárulni kegyeskednek, hogy kisorsolásra szánt adományait f. hó 21-én reggeli 9 óráig Tatrossi Mór kereskedésbe beküldeni sziveskedjenek. Helyárak: Üölhelyek 1-ső és 2-ik pad 1 ft, 3-ik 4-ik és 5-ik pad 80 kr., 6-ik és 7-ik pad 60 kr., 8-ik 9-ik és 10-ik pad 50 kr. Földszinti állólhely 40 kr. Karzat 30 kr. Halasi Béla polg. isk. rajz tanár Szeged veszedelméről alkalmai hangulatjeljes verset írt, mely a pénztárnál külön lenyomatban a fennebbi játékosy célra 10 kron árusítatik el. Felüljíztesek köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatni fognak. Belpéti jegyek előre válthatók a Tatrossi Mór kereskedésében, az előadás estvéjén pedig a pénztárnál. Kezdeté este 7 órakor.

— Déváról írják lapunknak: A szegedi vízkárosultak iránt Déva városában is általános részvét mutatkozik. Az első hírek megérkezése után Dr. Solyom Fekete Fer. elnöklete alatt rögtön segélyző bizottság alakult s Barcsay Kálmán buzgó fáradozásai folytán mükedvelő társulat keletkezett. F. hó 25-én hangversenyt adtak, lesz színielőadás is, foly a gyűjtés mindenfelé. Réthi Lajos 150 ft körül már el is küldött; a reáliskolai tanárok maguk és tanítványaik közt 32 ft 50 krt gyűjtöttek össze. A városi hatóság terményeket gyűjt, Barcsay Kálmán alispán is lelkes felhívást adott ki.

— Tordai hírek. A folyó hó 17-én tartott megyei közgyűlés alkalmával Veress Dénest ért azon kitüntetés felett, hogy Torda-Aranyosmegeye alispánjává választottat, a tordai önkényes tűzoltó-egylet is örömet nyilvánítandó: irt napon este Veress Dénest — mint a tűzoltó-egylet főparancsnokát — fáklyás zenéjei tisztelettelte meg. A teljes díszben kivonult egyet örömeztelmeinek Dalló János adott szép szavakban kifejezést; a melyre V. D. választott, röviden megköszönve az egyetnek iránta tanusított ragaszkodása jelét, s ígérte, hogy azon a téren is, a mely munkássága előtt új hivatala folytán megnyit mind a város, mind a megye érdekében minden lehető megtenni kötelességének fogja esmerni. A beszéd végztével a nagy ezám közönség lelkes üljenzésbe tört ki, s azután a „Rákóczy iduló” zenéje mellett szép rendben visszavonult. A művészetet pártolók igényeit jelenleg Tordán Homokay László eléggé jól szervezett színtársulata igyekszik kielégíteni. (n.)

— Adakozások Kolozson. Március 16-án képviselőgyűlés tartottat s e kis város pénztára 100 ftot szavazott meg a szegedi s más helységek vízkárosultjainak felségelyezésre. A közgyűltői tagok is adakoztak tehetségökhöz képest; begyűlt 53 ft 70 kr., s azon nap a 153 ft 70 kr. Kolozsmegeye alispánjához be is küldetett. El van rendelve felkeresni az egyes polgárokat segélyadás végett. Az nap ugyanott egy névnap estélyen 25 ft gyűjtetett.

— Dicső-Szt.-Mártonból írják lapunknak: Adakozás. D.-Szt.-Mártonban a megyei tisztviselők 105 ft 10 krt adtak egybe a vízkárosultak részére, s a belügyminiszterhez küldötték rendeltetési helyére való juttatás végett. Ugyan ezen községben a vízkárosultak javára ápril 1-én zene énekestélyt rendez több műbárá.

— Egy zseborák tevékenysége. Kevés ember, ki zseborát hordoz, gondol arra a művészi eszen alkotott szerkezetre, hogy mily bámulatos pontossággal teljesíti reá mért kötelességét, oly kevés kezelettel, mely bármily más gépnél hiányosnak vagy nem elegendőnek bizonyulna be, hogy egy zseborának mily kevés igényei vannak, tekintve annak ápolását, még feltűnőbb lesz, ha munkásságát pontosan ismerjük, az az a számát azon fordulatoknak, a melyet annak a kerekai egy nap és egy év alatt megtesznek. Egy közönséges horgony órában a főkerék, (a hol a rugó van) négy

fordulatot tesz 24 óra alatt, vagyis 1460-at egy év alatt, a harmadik kerék 192. fordulatot huszon-negy óra alatt, vagyis 59,080-at egy év alatt; a negyedik kerék a mely a másodperc mutatót mozgatja 2440-et huszon-negy óra alatt, vagyis 525,600-at egy év alatt; az ötödik kerék (a horgony kerék) 12,960-at huszon-negy óra alatt, vagyis 5,778,400-at egy év alatt; miáltal a horgonytűsek huszon-negy óra alatt 448,800-at, egy év alatt 141,812,000-et tesznek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet

149-ik sz.

Kolozsvárt, csütörtökön, márt. 20. 1879.

Giroflé-Girofla.

Legújabb operette 3 felvonásban. Irta: Banloo A. és Letterier S. Zenéje: Lecocq Károlytól.

SZEMÉLYEK:

Don Bolero d'Alkazaz	—	—	Szombathelyi.
Aurora, neje	—	—	Szombathelyi.
Giroflé,	—	—	Erdélyi Marietta.
Girofla,	—	—	X. X. X.
Pedro,	—	—	Pataki Otília.
Paquita,	—	—	Batekné.
Marasquin	—	—	Németh J.
Murzik	—	—	Várad M.

Kezdeté pontban 7 órakor.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapesten mar. 19. 11 ó — p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra mar. 19. 11 ó 75 p. d. e.

Monarchiánk Angliával meg-hasonlott. Anglia nem ellenzi azon rumeliát mozgalmat, mely Ruméliának Bulgáriával való egyesítésére tö-rekszik.

A tirnovali gyűlés elnapoltatott, a rumeliát bizottság behívtá a tőrököket.

Szegedrendkívüli közgyűlése öss-szeült, kívánja a város a víz lecsapo-lását s külön körtöltést Tisza Kálmán megígérte ezek véghezvitelét. A miniszterelnök kérdezte a szegediektől, ha nincs-e panaszuk a kormánybiz-tosok ellen? Kijelenték, hogy nincs s kérték, hogy Lukács maradjon még.

A moratorium és 10 milliós köl-esön iránti indítvány bizottsághoz utasítottat.

Uj-Szegeden barakkokat építenek.

Érték- és váltófolyam.

1879. március 18.

Magyar aranyjárdék	86.25.
" kincstári utalv.	1 kibocsát .
"	2 " .
" keleti-vasut elsőbűség	119.20.
"	2 " .
" állami kötvény 1876 év	76.75.
"	67.25.
" vasuti kölcsön	103.50.
" földtehermentesítési kötvény	82.—
temesi	77.75.
erdélyi	76.75.
horv. slavon	86.50.
magy. szőlődezmá váltáság	83.80.
Osztr. egységes államadósság papírban	64.05.
"	ezüstben .
"	64.90.
" aranyjárdék	76.90.
1860. államsorsjegy	118.—
Osztr. nemzeti bank részvény	791.—
" hitelrészvény	248.25.
magyar. hitelbank	235.75.
Ezüst	—
Cs. k. arany	5.54.
Napoleon'd'or	931.5/16.
Német birod. mark	57.50.
London	117.05.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Pénz kölcsönöket

a bicodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölök.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Voith Gergely,

Kolozsvárt, Páris-utca 19-ik sz. saját ház.

(Értekezhetni posta után, vagy személyesen, naponta d. u. 1—4 óráig.)

Perl fogorvos

tudományos utazását Amerikára is kiterjesztette s jelenleg Philadelphiában időz és rövid idő alatt, új tapasztalatokkal gazdagon, fog Kolozsvárra visszatérni. Sallcy szájvize és fogpora kapható Kolozsvárt Dietrich S. urnál, M.-Vásárhelyt Fogarasi urnál, Gy.-Fehérvárt Csiky Imre urnál, N.-Enyeden Winkler urnál és Sz.-Somlyón Wégh urnál.

Elsinger M. J.
(218-5) (235-100)
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,
NEUBAU-ZOLLERGASSE 2.
WASSERDICHTER
ZELTSPÖPPE
REGENMANTEL
DECKTÜCHER
Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. ELSINGER & SÖHNE WIEN.
NEUBAU-ZOLLERGASSE 2.
esőköpenye,
kocsi takarók,
egy betétek,
sárga felmelek

Sz. 2384. -- 1879.

(107)

(3-3)

Árverezési hirdetemény.

Melynélfogva közhírre tétetik, hogy a sz. kir. Kolozsvár várossa tulajdonát képező **trenesentéri katonai lövistálo mellettli fogadó** 200 frt és az emésztethordók számomléki réteje 190 frt 50 kr. felkiáltási ár mellett folyó évi április 24-től számítható három egymástutáni évre **folyó évi április 3-án**, a városház 4. számú termében tartandó nyilvános árverezésben haszonbérbe fognak adni.

Az árverezés és szerződés feltételei, a tanácsház 8-dik számú irodájában előre megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1879. mártius 14-kén.

Hirdetés.

Egy okleveles **borász, szőlész, kertész és mező gazda** állomást keres; elfogad gazdatiszt, pinczesteri, szőlősi, kertészeti állomást. Bővebben értekezhetni a szolnok-dobokamegyei gazdasági-egylet titkári hivatalánál Déesen.

(111)

(1-2)

Megjelent és Erdélyben

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható.

Petőfi Sándor — a magyar nép legnépszerűbb költője — összes költeményeinek hazai művészek rajzaival díszített népkiadása.

Könyveny olvasható csinos s mindenek felett: egészen teljes és szabatossgban valamennyi eddig kiadott kiadásban 3-szeresen 423 lapon, s egész angol váson izléses kötésben, a költő arcképén kívül még 30 képpel egy nem vastag, nem nagy alakú s könnyen kezelhető kötetben 2 forintért.

Két forintért a teljes Petőfi!

Két forintért teljes Petőfit, teljesebbet, nemcsak a régi 4 kötetnél, de az újabb kiadásoknál is: ki nem obajtana magának? ki nélkülözhetne? A kinek az előbbi kiadások birtokában vannak is már — ezt, ha meglátja, nem fogja elmulasztani megszerzését, s a kinek még nincs Petőfije, az sietni fog megszerezni ezt. Most már Petőfi nélkül nem lesz, ne is legyen ház, a hol magyarul olvasni tudnak! Vegye meg minden ember, minden ifjú, minden leány, s a kunyhók költője lelve meg végre útját a kunyhókba is; de lássák meg a paloták is, hogy ezt az egyszerű ruhájú vendéget ők is tisztességgel fogadják.

(11)

(21-*)

Vidékre 2 frt 10 kr. postaltalvánnyal való beküldésénél bérmentve.

Stein János

könyv és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Ugyancsak

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében
Kolozsvárt

következő legújabbban megjelent egyházi művek kaphatók:
A szatmári reform. egyházmegye története.

Irta **KISS KÁLMÁN.**

Nagy 8-adrét 904 lap. Ára 5 forint.

Halotti imádságok.

Házna, templomban, sirnál.

Mellékletül rövid gyász beszédek.

Irta **CZELDER MÁRTON.** Kemény kötésben. Ára 3 frt.

Egyházi szónoklattan.

Tekintettel a magyar egyházi — beszéd irodalomra.

Tanítványai számára való olvasmányul.

Irta **MITROVICS GYULA.**

Kiadták a sáros-pataki vallás- és egyháztudományi szak hallgatói.

Ára 2 forint.

Stein János

erdélyi muzeum-egyleti könyvtár és kiadónál megjelent és ugyanott kapható.

KÖZSÉGI FAISKOLA.

Alapvonalok a gyümölcstenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta **Kőcsi Károly**, a kolozsvári ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával és egy tervlappal.) Nagy 8-adrét. X. és 200 l. Ára 1 frt 50 kr.

TARTALOM: Előszó. Bevezetés. I. szakasz. Egy faiskola munkái. 1. Hogy fektűdjék a faiskolának szánt hely s milyen legyen talaja? 2. A faiskola nagysága, beosztása, elkészítése. 3. A földforgatásról rigolizás. 4. Trágyakészítés. 5. Hogy szerzik a jó vadfát? 6. Hogy növelik a jó vadfát? 7. Egy faiskola kellékei. 8. Előkészületek az oltvány s beállítására. 9. Mikor szedjük oltó galyat? 10. Az oltás vagy nemesítés módjai. A) Párosítási módok. a) Egyszerű párosítás. b) Egyszerű nyelvzés. c) Kettős nyelvzés. d) La. zsás. e) Nyergelés. f) Kettős nyergelés. g) Oldaloltás. h) Völgyelés. B) Nemesítések hasítással. a) Földoldali hasítás. b) Egész hasítás. c) Héj alá oltás. C) A szemzésről. 11. Teendők a nemesítés első évében. 12. Hogy növelünk lágymagvú gyümölcsoltványokat? a) Első év. b) Második év. c) Harmadik és negyedik év. d) Ötödik év. 13. Hogy növeljük fől a csontárosokat? II. szakasz. A latorfa. (piramis) növeléséről. III. szakasz. A gyümölcsfák ültetéséről. 1. Minő égalj alatt és mily fevessél tenyész a gyümölcsfa legdusabban? Mily talaj kell a gyümölcsfának? 3. A gödörkésítésről. 4. Ültetés előtt. 5. Hogy kell ültetni a gyümölcsfát? 6. Az új gyümölcsfa későbbi kezeléséről. IV. szakasz. A metszésről. 1. A metszés célja. 2. A fák törzseiről. 3. Ágak, galyak. 4. A gyümölcsfák és fészkek. 5. Tavasszi metszés. 6. A nyári metszés. V. szakasz. Régi gyümölcsösök munkái. 1. A vén fák tisztogatásáról. 2. Hogyan kell a vén fát megújítani? 3. A fák trágyázásáról. 4. A termékenlen fákrol. 5. A fák betegségei. a) Perzseny. b) Rák. c) Mézgo. VI. szakasz. A fák ellenségeiről. A) Tavasszi ellenségek. 1. Bimbófutók. 2. Rézes eszelény. 3. Községes cserebogár. 4. Szörös és kopott porodár. 5. Galagonya üzöndék. 6. Gyűrűs Potrócz. 7. Sárgafajú gyapjász. B) Nyári ellenségek. 1. Csonti Velész. 2. Oltási Velész. 3. Alma Ilonca. 4. A kópirok. C) Őszi ellenségek. 1. Téli Törköny. 1. Nagyétű Pogányka. D) Téli ellenségek. VII. szakasz. Mily gyümölcsfajokat szaporítsunk? A) Almák. B) Körtek. C) Szilvák. D) Kajsikák. E) Őszi barackok. F) Cseresnyék, meggyek. VIII. szakasz. A bogós gyümölcsök műveléséről. 1. Az egresről. 2. A veresszőlőről. 3. A málnáról. IX. szakasz. A téli estékre. 1. A fák legapróbb alkatrészeiről. 2. A fa szerkezetéről. 3. Miből áll a fák hama. 4. Hogy jut a táp a fába?

E műre feleslegessé tesz minden dicsőítést azon elismerés, melyet a kormány részéről nyert, ugyanis: a m. kir. oktatásügyéség az erd. gazdasági egylet előterjesztése folytán, a rendelkezése alatt álló ily célú alaptól 400 — négyszáz o. é. forintot utaltványozott a boldogult **KÓCSI KÁROLY** övegyének és árvaának azon érdem elismerésül, melyet Kőcsi Károly „Községi Faiskola” műve megírása és kiadása által a gazdasági ismeretek terén szerze magának.

Vidékre 1 frt 60 kr. utalvány általi beküldésnél bérmentve

Stein János

könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.

Ugyancsak

Stein János

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Az ujonczozásra vonatkozó összes miniszteri rendeletek gyűjteménye 1870—79.

Összegejtötte és kiadja **BONIS ISTVÁN** Kolozsmegye főjegyzője.

Azon hiány — melyet a katonai rendelet szétzortsága miatt, — a katonai ügyekkel foglalkozó tisztviselők és sorozó bizottsági polgári elnökök éreznek, eléggé indokolja ezen gyűjtemény sajtó alá bocsátását.

A 324 lapra terjedő n. 8-ad rétű mű **ára 2 forint**, s folyvást kapható **STEIN JÁNOS** könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

Vidékre 2 frt 10 kr. utalvány általi beküldésnél bérmentve.

HUTFLESH KÁROLY

(42) **KOLOZSVÁRT,** (10-*)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeket, s leszámítol escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történő bármily összegű fizetéseket.

AJÁNlja DUSAN ELLÁTOT

FÜSZERTÁRAT, BÖRKERESKEDÉSET,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitűnő minőségű

fégygyugyertya és szappan-gyártmányait.

CZAKO ELEK ácsmester

tisztelettel tudatja a nagy érdemű kolozsvári és vidéki közönséggel, miszerint **üzlete műhelyét, kül-monostoruteza 55-ik számú szállására áttette**, ajánlja magát és jó minőségű száraz fanémekkel ellátott műhelyét mindennemű épület famunkálatok vállalatára a legjutányosabb árban.

(108)

(2-12)

Stein János

könyv-, és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kapható a következő nem rég megjelent jeles és közhasznú mezőgazdasági munka:

A MEZŐI GAZDASÁGTAN

RÖVID FOGLALATA.

TANULÓ S GYAKORLÓ GAZDÁK HASZNÁLATÁRA

írta:

VÖRÖS SÁNDOR.

a kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet igazgatója.

TARTALOM:

Előszó.

Bevezetés.

I. RÉSZ.

A növénytermelés köréből:

I. A talaj és annak eredete.

A növények élete és táplálkozása.

II. Talajtulajdonok, különbségek

III. Teljesítések, javítások.

IV. A talaj megművelése s az erre használt eszközök.

V. A trágya és a trágyázás.

VI. A vetés.

VII. A növények ápolása a vetés után.

VIII. Az aratás, cséplés és a termények eltartása.

IX. Művelési növényeink feloszt.

X. Művelési növények természet.

1. Gabonaművek.

2. Hüvelyes vetemények.

3. Kapásnövények.

4. Ipar- és keresk. növények.

5. Takarmánynövények.

XI. Rétek és legelők.

XII. Gazdasági rendszerek.

II. RÉSZ.

Az állattenyésztés köréből:

Általános rész.

Az állattenyésztés célja.

Fogalmak és meghatározások.

A tenyésztés általános szabályai.

Az állatok táplálásáról.

Az állatok takarmányszükséglete.

Különös rész.

I. A szarvasmarha tenyésztéséről.

II. A ló tenyésztéséről.

III. A juh tenyésztéséről.

IV. A sertés tenyésztéséről.

Ára 1 forint.

Vidékre bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr., mely esetben az összeg posta utalvánnyal előre beküldendő.

Gazdasági szakmunkák legteljesebb raktára!

Könyvjegyzékek ingyen és bérmentve.

NOLL K. és társa,

1870 óta bejegyzett cég Bécs, Gisellastrasse 6 sz. Bécs,

ajánlják magukat mindenféle állam- és üzletpapír, sorsjegy, arany és ezüst pénz bevásárlására és eladására a legkedvezőbb feltételek mellett.

Vidéki megrendelések posta fordultával teljesíttetnek.

(279-68)

(35-50)

BRUST-KRANKHEITEN

UNTERPHOSPHORIGSAURER KALK-SYRUP

VON GRIMAULT & Co APOTHEKER IN PARIS

Sirap d' Hypophosphite de de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris. (417-16) Mellbetegségek ellen (15-18)

ALVILSAVAS MÉS-SZÓRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészek.

E kellemes szor 12 év óta közkedveltségű és népszerű macacs köhögés, nátház, hökhurut s más mellbajok ellen, különösen keletkező tüdőgyulladás ellen nyújt e szorj rendkívüli eredményeket. Befolyása alatt csökken a káros köhögés, az éjjeli izzás és megszűnik a beteg bámulatos gyorsan nyeri vissza a jólét érzését. Hogy valódi szer lehessen kapni, figyelni kell a „Grimault és társa” feliratra.

Főraktár Bécsben: Nagyban szállítók Raabe Brunnál, Bickerstrasse 1; Röder Fülöpnél, Wienstrasse 15. — Főraktár: Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. — Kolozsvárt: **Wolf J.** és **Dr. Hintz Gy.** gyógyszerészeknél.